

2017. február 16., csütörtök

P8_TA(2017)0050

Az euroövezet költségvetési kapacitása**Az Európai Parlament 2017. február 16-i állásfoglalása az euroövezet költségvetési kapacitásáról (2015/2344(INI))**

(2018/C 252/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásokra,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére, valamint az Alkotmányügyi Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményére (A8-0038/2017),
- A. mivel a jelenlegi politikai hangulat és a globalizált világ aktuális gazdasági és politikai kihívásai következetes és határozott döntéseket és fellépéseket követelnek meg az EU-tól olyan területeken, mint a belső és a külső biztonság, a határvédelem és a migránspolitika, a szomszédságunk stabilizálása, a növekedés és a munkahelyek – különösen a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelem – és a 2015. évi ENSZ éghajlatváltozási konferencián kötött megállapodások végrehajtása;
- B. mivel az euró sikeres bevezetését követően kiderült, hogy az euroövezetben nem megfelelő a konvergencia, a politikai együttműködés és a felelősségvállalás;
- C. mivel a különböző válságok és globális kihívások azt kívánják meg az euroövezettől, hogy mielőbb minőségi ugrást hajtson végre az integráció irányába;
- D. mivel a közös valuta térségébe tartozáshoz közösen használt eszközökre és európai szintű szolidaritásra, valamint az ebben részt vevő valamennyi tagállam részéről kötelezettségek és felelősség vállalására van szükség;
- E. mivel helyre kell állítani az euroövezeten belüli bizalmat;
- F. mivel jól meghatározott, átfogó megközelítést tükröző ütemtervre van szükség a közös valuta nyújtotta előnyök teljes kihasználásához, biztosítva annak fenntarthatóságát, valamint a stabilitásra és a teljes foglalkoztatásra irányuló célok elérését;
- G. mivel ez magában foglalja az elfogadott bankunió kiterjesztését, a sokkok elnyelésére képes költségvetési keretrendszerek megerősítését és a növekedésbarát szerkezeti reformok melletti ösztönzőket, amelyek kiegészítik a jelenlegi monetáris szakpolitikai intézkedéseket;
- H. mivel ebben a vállalkozásban alapvető elem a közös fiskális rendszer és az ehhez köthető konvergenciakódex, amelyek csak akkor lehetnek sikeresek, ha a szolidaritás szorosan kapcsolódik a felelősséghez;
- I. mivel az euroövezet közös fiskális rendszerének rendezése csak a kirakós egyik darabkája, amelyet az euroövezet tagjai és a csatlakozni kívánók által osztott egyértelmű európai újraalapítási szemléletnek kell kísérnie;
1. az alábbi ütemtervet fogadja el:

2017. február 16., csütörtök

i. **Általános elvek**

A monetáris politika feletti szuverenitás átadásához alternatív kiigazítási mechanizmusokra van szükség – például a növekedést ösztönző strukturális reformokra, az egységes piacra, a bankunióra és a tőkepiaci unióra –, hogy biztonságosabb pénzügyi ágazat és a makrogazdasági megrázkódtatásokat kezelni képes közös fiskális rendszer jöhessen létre és erősíteni lehessen a tagállamok gazdaságának versenyképességét és stabilitását az euroövezet optimális valutaövezetté válása érdekében.

Az euroövezeti és/vagy nemzeti szintű konvergencia, a jó kormányzás és a demokratikusan elszámoltatható intézményeken keresztül érvényesített feltételrendszer kulcsfontosságú az állandó transzferek, az erkölcsi kockázat és a nem fenntartható állami kockázatmegosztás megelőzése szempontjából.

A közös fiskális rendszer mérete és hitelessége növekedése hozzá fog járulni a pénzügyi piacok euroövezetbeli közpénzügyekbe vetett bizalmának helyreállításához, lehetővé téve elviekben az adófizetők jobb védelmét, illetve a magán- és állami kockázatok csökkentését.

A közös fiskális rendszer tartalmazza az Európai Stabilitási Mechanizmust (ESM) és egy speciális kiegészítő euroövezeti fiskális rendszert. A közös fiskális rendszert az ESM mellett és annak sérelme nélkül kell létrehozni.

Első lépésként a speciális euroövezeti fiskális rendszernek az uniós költségvetés részét kell képeznie a többéves pénzügyi keretben jelenleg megállapított összehatárok felett és azokon kívül, valamint azt az euroövezet tagországainak és egyéb részt vevő országoknak kell finanszírozniuk egy olyan bevételi forráson keresztül, amelyről a részt vevő tagállamok megállapodnak és amelyet címzett bevételnek és garanciának tekintenek; a stabilizálódás után a közös fiskális rendszert saját forrásokból lehet finanszírozni, az EU jövőbeni finanszírozásáról szóló Monti-jelentés ajánlásait követve.

Az ESM-et aktuális feladatainak ellátása mellett tovább kell fejleszteni és egy olyan európai valutaalappá (EMF) kell átalakítani, amely megfelelő hitelnyújtási és -felvételi kapacitással, valamint egyértelműen meghatározott megbízatással rendelkezik az aszimmetrikus és szimmetrikus megrázkódtatások kivédésére.

ii. **Az euroövezet konvergenciájára és stabilitására irányuló közös fiskális rendszer három pillére**

A közös fiskális rendszernek három különböző feladatot kell betöltenie:

- először is, ösztönöznie kell az euroövezeten belüli gazdasági és szociális konvergenciát a strukturális reformok előmozdítása, a gazdaságok modernizálása és az egyes tagállamok versenyképességének, valamint az euroövezet ellenálló képességének javítása érdekében, ezáltal hozzájárulva a tagállamok abbéli képességéhez is, hogy ki tudják védeni az aszimmetrikus és szimmetrikus megrázkódtatásokat;
- másodsor, az euroövezeti tagállamok strukturális eltérésekből vagy az általános gazdasági sebezhetőségből adódó üzleti ciklusai megteremtik az igényt az aszimmetrikus megrázkódtatások (azok a helyzetek, amikor egy gazdasági esemény egy gazdaságot a többinél a jobban érint, például, amikor egy tagállam hatáskörét meghaladó, külső megrázkódtatás következtében összeomlik a kereslet egy adott tagállamban, de a többiben nem) kezelésére;
- harmadsor, az euroövezet egésze ellenálló képességének fokozása érdekében kezelni kell a szimmetrikus megrázkódtatásokat (ezek azok a helyzetek, amikor egy gazdasági esemény azonos módon érinti az összes gazdaságot, ilyen például az olajár módosulása az euroövezet országaiban).

E célokra tekintettel végig kell gondolni, hogy mely feladatokat lehet teljesíteni az Unió jelenlegi jogi keretei között, és melyekhez van szükség a Szerződés kiigazítására vagy módosítására.

1. **pillér: a konvergenciakódex**

A jelenlegi gazdasági helyzetben beruházási stratégiára van szükség a költségvetési konszolidációval, valamint a gazdaságirányítási keretnek való megfelelés iránti felelősségvállalással párhuzamosan.

2017. február 16., csütörtök

A Stabilitási és Növekedési Paktum mellett a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott és az országspecifikus ajánlásokat figyelembe vevő konvergenciakódexnek egy ötéves időszakra kell összpontosítania az adózással, a munkaerőpiaccal, a beruházással, a termelékenységgel, a szociális kohézióval, valamint a hatályos Szerződéseken belüli állami közigazgatási és jó kormányzási kapacitásokkal kapcsolatos konvergenciakritériumok terén.

A gazdaságirányítási keretben a konvergenciakódexnek való megfelelés a közös fiskális rendszerben való teljes körű részvétel előfeltétele kell legyen, és minden egyes tagállamnak javaslatokat kell előterjesztenie a konvergenciakódexben foglalt feltételek teljesítésének módozatairól.

Az euroövezet közös fiskális rendszerét az euroövezeti országok hosszú távú adósságfenntarthatósági és -csökkentési, illetve növekedés- és beruházáserkentő stratégiájával kell kiegészíteni, ami csökkentené az általános refinanszírozási költségeket és az adósság/GDP arányokat.

2. pillér: az aszimmetrikus megrázkódtatások kezelése

Tekintettel az euroövezethez tartozó tagállamok erős integrációjára, az euroövezet egészének stabilitására kiható aszimmetrikus megrázkódtatások – a tagállami szakpolitikai koordináció, a konvergencia és a fenntartható strukturális reformok terén tett erőfeszítések ellenére – nem zárhatók ki teljesen.

Az ESM/EMF révén biztosított stabilizációt automatikus megrázkódtatás-kezelési mechanizmusokkal kell kiegészíteni.

A stabilizációnak a bevált gyakorlatokat kell támogatniuk és el kell kerülnie az erkölcsi kockázatot.

Egy ilyen rendszernek egyértelmű szabályokat kell tartalmaznia a kifizetések és visszafizetések kivitelezhető időkereteit illetően, és egyértelműen meg kell határoznia azok nagyságát és a finanszírozási mechanizmusát, hosszabb ciklusokra szoróan költségvetési szempontból semleges módon.

3. pillér: a szimmetrikus megrázkódtatások kezelése

A jövőbeli szimmetrikus megrázkódtatások az euroövezet egészét destabilizálhatják, mivel a valutaövezet még nem rendelkezik olyan eszközökkel, amelyekkel kezelni lehetne egy, a korábbihoz hasonló, újabb válságot.

A belső kereslet hiányából fakadó szimmetrikus megrázkódtatások esetén a monetáris politika önmagában nem tudja újraindítani a növekedést, különösen nem nulla százalékos körüli kamatlábak esetén. Az euroövezet költségvetésének kellő méretűnek kell lennie ahhoz, hogy az EUSZ 3. cikkével összhangban a kereslet összevonására és a teljes foglalkoztatásra irányuló beruházások finanszírozásával képes legyen kezelni az aszimmetrikus megrázkódtatásokat.

iii. Kormányzás, demokratikus elszámoltathatóság és ellenőrzés

Az euroövezet gazdasági kormányzása során a közösségi módszert kell követni.

A megújult gazdasági kormányzási keretben az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek megerősített szerepet kell vállalniuk a demokratikus elszámoltathatóság megerősítése érdekében. Ebbe beletartozik a nemzeti felelősségvállalás az európai szemeszterben, valamint a költségvetési paktum 13. cikkében előírányzott interparlamentáris konferencia reformja, amely a parlamentek és a nyilvánosság véleményének erősítése érdekében tartalmasabbá tenné a konferenciát. A felelősségvállalás erősítése érdekében a nemzeti parlamenteknek ellenőrizniük kell a nemzeti kormányokat, ahogyan az Európai Parlamentnek az uniós végrehajtó szerveket kell ellenőrizniük.

Az eurócsoport elnöke és a gazdasági és pénzügyekért felelős biztos pozícióját egyesíteni lehetne, és ebben az esetben a Bizottság elnökének e biztost kell a Bizottság alelnökéként kineveznie.

A Bizottságon belüli „pénzügyminiszteri” és kincstári pozíciónak teljes mértékben demokratikusan elszámoltathatónak kell lennie, és minden szükséges eszközzel és hatáskörrel fel kell ruházni arra, hogy alkalmazza és érvényre juttassa a gazdasági kormányzás már meglévő keretét, valamint az euroövezet tagállamainak pénzügyminisztereivel együttműködve optimálissá tegye az euroövezet fejlődését.

Az Európai Parlamentnek felül kell vizsgálnia szabályait és szervezetét, hogy biztosítani tudja a közös fiskális rendszer teljes demokratikus elszámoltathatóságát a résztvevő tagállamok európai parlamenti képviselői előtt;

2017. február 16., csütörtök

2. Felszólítja:

- az Európai Tanácsot, hogy a fentiekkel összhangban legkésőbb a római uniós csúcstalálkozóig (2017. március) készítsen iránymutatást, amely többek között keretet biztosít az euroövezet hosszú távon fenntartható stabilizálásához;
- a Bizottságot, hogy terjesszen elő 2017-ben egy, az euroövezetre vonatkozóan ambiciózus központi fejezetet tartalmazó fehér könyvet és a kapcsolódó jogalkotási javaslatokat a hatályos Szerződések keretében rendelkezésre álló valamennyi eszköz felhasználásával, beleértve a konvergenciakódexet, az euroövezet költségvetését és az automatikus stabilizátorokat, valamint határozza meg ezen intézkedések végrehajtásának pontos időkereteit;

3. kijelenti, hogy készen áll arra, hogy véglegesítse az összes olyan jogalkotási intézkedést, amelyhez a Bizottság és az Európai Parlament jelenlegi megbízatásának végéig nincs szükség a Szerződés módosítására, valamint az euroövezet fenntarthatóságának közép- és hosszú távú biztosításához készítse elő a Szerződés szükséges módosítását;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács, a Bizottság, a Tanács, az eurócsoport és az EKB elnökének, az Európai Stabilitási Mechanizmus ügyvezető igazgatójának, valamint a tagállamok nemzeti parlamentjeinek.
